

Mgr. MARIE BENEŠOVÁ
MINISTRYNĚ SPRÁVEDLNOSTI ČR

Praha 24. června 2021
Č.j. MSP-29/2021-OSZ-KOR/1
Přílohy: 1

Vážený pane předsedo,

reaguji tímto na tiskovou zprávu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, Pracovní skupiny proti zahraničnímu podplácení (OECD WGB), k otázce údajných tlaků Vlády České republiky na soustavu státních zastupitelství, která byla dne 22. června 2021 uveřejněna na stránkách OECD (zde: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/independence-of-prosecutors-is-a-serious-concern-in-czech-republic-following-allegations-of-government-pressure.htm>).

Ráda bych v této souvislosti především zdůraznila, že nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman se dne 14. 5. 2021 vzdal své funkce z vlastního rozhodnutí. V rezignačním dopise, jehož kopii zasílám pro Vaše potřeby v příloze, nezmínil ani nenaznačil jako motiv svého rozhodnutí jakékoliv neshody se mnou či tlak z mé strany, navzdory jeho pozdějším veřejným vyjádřením v této věci, nad jejichž motivy mohu pouze spekulovat. I v těchto pozdějších vyjádřeních přitom na dotazy novinářů odpovídal velmi obecně až vyhýbavě, když se omezil na opakované vyjádření o údajném tlaku, který však odmítl jakkoliv blíže specifikovat. Tímto postupem mimo jiné bohužel znemožnil jakoukoliv smysluplnou reakci na svá tvrzení, pouze zavedl příčinu k jejich další replikaci (o čemž v konečném důsledku, obávám se, svědčí i aktuální tisková zpráva OECD WGB).

Má-li být rezignace nejvyššího státního zástupce dávana do souvislosti s mými úvahami o vyvození jeho disciplinární odpovědnosti, jedná se o čistou spekulaci, která ani nenachází odraz ve vlastních vyjádřeních Pavla Zemana. Přesto si dovoluji upozornit, že jako ministryně spravedlnosti jsem v zájmu řádné správy justice povinna zabývat se podezřeními na provinění disciplinární povahy státních zástupců, o nichž se dozvím, a v případě, že je vyhodnotím jako důvodná, zvážit podání návrhu na zahájení řízení o kárné odpovědnosti k nezávislému kárnému senátu. Nemohu a nechci v tomto kontextu hledat úlevy pro kteréhokoliv státního zástupce, tím spíše pak pro vrcholné představitele soustavy státního zastupitelství, na jejichž integritu musejí být z povahy věci kladeny ty nejvyšší nároky. Pokud bych totiž mimo jiné z obavy z možných nepříznivých důsledků pro svou osobu rezignovala na tuto svou disciplinární pravomoc, musela bych tolerovat z toho vyplývající trvalé pochybnosti veřejnosti ohledně integrity a důvěryhodnosti vrcholných státních zástupců a v konečném důsledku i soustavy státního zastupitelství jako celku. Takovou situaci však nepovažuji za přípustnou.

Není mi rovněž zřejmé, z čeho OECD WGB dovozuje souvislost mezi rezignací nejvyššího státního zástupce a schopností České republiky dostát svým závazkům podle čl. 5 Úmluvy OECD o boji proti podplácení. Upozorňuji, že podle české právní úpravy ministryně spravedlnosti ani Ministerstvo spravedlnosti nejsou oprávněny do činnosti státního zastupitelství v probíhajících trestních řízeních, ať už se týkají korupčních trestních činů s přeshraničním prvkem, nebo jiných kategorií trestné činnosti, jakkoliv zasahovat, a ujišťuji, že tak v praxi ani nečiní. Dodávám, že ani z veřejného prostoru, ani z neveřejných zdrojů podle mého nejlepšího vědomí nevyplývají žádné indikátory, které by nasvědčovaly opaku. Za této situace vyjadřuji podiv nad tím, jaký vliv by rezignace nejvyššího státního zástupce či můj postup při výkonu pravomocí svěřených českým právním řádem ministryni spravedlnosti měly mít na vyšetřování a stíhání případů přeshraničního podplácení.

Ráda bych rovněž upozornila, že to bylo Ministerstvo spravedlnosti pod mým vedením, které v tomto volebním období Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR opakovaně usilovalo o prosazení nového zákona o státním zastupitelství, jenž by zakotvoval nová pravidla pro výběr, odvolávání a kariérní postup funkcionářů státních zastupitelství s cílem zajistit transparentní výběr podle prokazatelných zásluh a odborných dovedností kandidátů. Úsilí v tomto směru však selhalo především pro razantní odpor mimo jiné ze strany Nejvyššího státního zastupitelství a některých státních zástupců.

Za pozornost v této souvislosti stojí, že hlavním důvodem pro tento odpor byl požadavek státních zástupců na většinové zastoupení ve výběrových komisích na vedoucí státní zástupce, komparativně neobvykle dlouhá funkční období vedoucích státních zástupců a prodloužení stávajících mandátů vrcholných funkcionářů státních zastupitelství o dobu v délce nově stanovených funkčních období, a to *ex lege*, tj. bez nutnosti absolvovat výběrové řízení. Ostatně sám Pavel Zeman k otázce přijetí nové právní úpravy ještě v roce 2020, tedy po několika letech pokusů prosadit nový zákon, uvedl, že „není důvod na změnu zákona o státním zastupitelství spěchat“; tento výrok je přitom třeba chápat právě ve světle toho, že současná právní úprava nestanoví žádné časové omezení funkčního období vedoucích státních zástupců včetně nejvyššího státního zástupce.

S ohledem na výše uvedené si dovoluji vyjádřit znepokojení nad skutečností, že tisková zpráva OECD WGB představuje nedostatečně informovanou, nevyváženou a nesprávně zacílenou iniciativu, která nemá žádný vztah ke způsobilosti České republiky dostát závazkům, které pro ni vyplývají z čl. 5 Úmluvy OECD o boji proti podplácení, ani se v jiném ohledu netýká agendy svěřené OECD WGB. Současně Vás, vážený pane předsedo, žádám, aby při dodržení zásady *audiatur et altera pars* byla tato reakce uveřejněna stejným způsobem, jakým byla uveřejněna tisková zpráva OECD WGB.

S pozdravem

Přílohy:

- rezignační dopis nejvyššího státního zástupce

Vážený pan
Drago Kos
Chair
Working Group on Bribery in International Business Transactions
drago.kos@gmail.com

Na vědomí:

Patrick Moulette
Head, Anti-Corruption Division
Directorate for Financial and Enterprise Affairs
patrick.moulette@oecd.org

news.contact@oecd.org